

POSTGRADUATE LEERGANG ECONOMISCH EN FINANCIËEL RECHT (GENT 1972)

CARL DE BUSSCHERE

ZATERDAG 14 OKTOBER 1972 : CONCENTRATIE VAN ONDERNEMINGEN IN NATIONAAL EN EUROPEES VERBAND.

De fusies, opslorpingen en splitsingen vormen geen uitzonderlijke aangelegenheid meer, zoals blijkt uit een der recentste statistieken : in vier en een half jaar, nl. vanaf 1 januari 1967 tot 30 juni 1971 werden voltrokken : 8 fusies, 477 opslorpingen en 45 splitsingen, waarbij respectievelijk 19 gefusioneerde, 594 opgeslorpte en 99 begunstigde vennootschappen betrokken waren (1).

De **inleiding** op dit actuele onderwerp werd uitstekend verzorgd door Prof. Dr. P. VAN OMMESLAGHE, hoogleraar aan de U.L.B. en advocaat te Brussel. Het probleem van de concentratie wordt slechts juist aangepakt, aldus de spreker, indien een onderscheid gemaakt wordt naargelang de concentratie gepaard gaat met of zonder eigendomsverschuiving (2). Deze beide vormen van concentratie (concentratie is

(1) **RENIERS J.**, *Fiscale maatregelen die ertoe strekken de bedrijfsconcentratie aan te moedigen*, Bull. der Bel. 1972, nr. 496, p. 848-849.

(2) Vgl. **VAN GERVEN W.**, *Overzicht van coöperatieve en concentratietechnieken naar Belgisch recht*, 1970, nr. 2, blz. 155.

economische eenheid, waarvan de intensiteit verschilt naargelang van de gevallen) moeten voornamelijk bestudeerd en onderzocht worden vanuit vier gezichtspunten : het vennootschapsrecht, het fiscaal recht, het kartelrecht en de economische politiek, dit alles op Belgisch, Europees en internationaal niveau.

Prof. Dr. G. SCHRANS, gewoon hoogleraar aan de R.U.G., Visiting Professor aan de Universiteit van Londen en directeur van de postgraduate leergang, handelde over **concentratie van ondernemingen in het Belgisch vennootschapsrecht**. Een onderscheid moet gemaakt worden tussen de participatietechniek (economische eenheid, juridische verscheidenheid) en de fusietechniek (economische eenheid en juridische eenheid). De participatietechniek werd op de volgende wijze aangepakt :

- vennootschapsrechtelijke prealabelen, zoals de toelaatbaarheid van de participatie vanuit het maatschappelijk voorwerp van de betrokken vennootschappen,
- de wervingsprocedure, waarbij voornamelijk drie methoden relevant zijn : het aankopen ter beurs, rechtstreekse overdracht en take over bid (3),
- het gebruik van de participatie voor beheersdoelinden,
- de problematiek van de holdings.

Vervolgens werden de voorwaarden, de procedure en de gevolgen van de fusie bestudeerd.

De studie van Prof. G. SCHRANS was boeiend en leerrijk omdat de stof zeer volledig en op de praktijk afgestemd bleek. De spreker wou zich niet inlaten met theoretische academische discussies en byzantinisme : dit kwam duidelijk tot uiting bij de bespreking van de praktische gevolgen van de fusie op de lopende contacten en de toestand van de schuldeisers en schuldenaren van de gefusioneerde vennootschap (4).

De concentratie van ondernemingen in het fiscaal recht werden behandeld door Prof. Dr. F. AMERIJCKX, gewoon hoogleraar aan de R.U.G. Duidelijkheids-halve werden de participatie, de inbreng van een of meer bedrijfstakken en de totale opslorping of samensmelting van Belgische vennootschappen onderscheiden. De voornaamste bepalingen i.v.m. de participatie zijn die van art. 111 - 113 van het Wetboek van Inkomstenbelasting, ter vermijding van de dubbele belasting. Voor de inbreng van bedrijfstakken zijn gunstmaatregelen voorzien in het Wetboek van inkomstenbelasting (art. 40, art. 96), in het wetboek van registratie-, hypoteek- en griffierechten (art. 117 ; het registratierecht bedraagt 1 % krachtens art. 6 van de wet van 3 juli 1972) en in het wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde (art. 11). Terzake van de eigenlijke volledige concentratie van Belgische vennootschappen moet

(3) Raadpleeg hiervoor bijv. G. SCHRANS, G., *Het openbaar koopaanbod van aandelen aan toonder (take over bid)* T.P.R. 1965, nr. 1, p. 19; VAN HOUTTE, H., *Het take over bid naar Belgisch recht*, Jura Falconis 1968, p. 285.

(4) Voor een recent cassatiearrest : 30 april 1970, R.W. 1970/71, kol. 605.

een onderscheid gemaakt worden tussen het normale stelsel, dat uitgaat van de volledige verdeling van het maatschappelijk vermogen van de vennootschap(pen) (art 118, 119 en 122 W.I.B.) en de gunstregeling, zoals deze recentelijk is gewijzigd door de wet van 13 april 1971 (B.S. 7 mei 1971) waardoor artikel 124 W.I.B. veranderd werd. Op de beide stelsels zijn de gunstmaatregelen van het wetboek van registratie-, griffie- en hypotheekrechten en van het wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde (art. 11) (5) toepasselijk.

Wegens het gelijktijdig doorgaan van de conferenties kon ik de andere twee conferenties niet volgen. In de plenaire zitting bleek echter dat Prof. Dr. E. CEREXHE, decaan van de rechtsfaculteit te Namen en docent aan de U.C.L. pessimistisch was terzake van zijn onderwerp: «**La concentration en droit européen des sociétés**» omdat tengevolge van de toetreding van Groot-Brittannië, Ierland en Denemarken gans het Europese vennootschappenrecht (de richtlijnen en de *societas europaea*) zal herzien worden zodat geldend Europees recht opnieuw op de lange baan wordt geschoven.

Prof. Dr. J. VAN DAMME, docent aan de V.U.B., hoogleraar aan het Europacollege te Brugge en advocaat had het over de **concentratie van ondernemingen en het Europees kartelrecht** (6).

De concentratie wordt terecht benaderd vanuit de economische vaststelling dat er goede en slechte afspraken en fusies bestaan. Concentratie is goed wanneer zij leidt tot rationalisatie maar is slecht wanneer zij de mededinging uitschakelt of leidt tot machtsposities die misbruikt worden. Deze vaststelling bracht de Europese Commissie tot een genuanceerde houding t.a.v. de concentratie, zoals blijkt uit het memorandum van 1 december 1965. In dit memorandum maakt de Commissie het onderscheid tussen concentratie met of zonder eigendomsverschuiving. Op de concentratie met eigendomsverschuiving is principieel art. 85 E.E.G. - Verdrag niet toepasselijk, wel art. 86.

ZATERDAG 21 NOVEMBER 1972 : ACTUELE PROBLEMEN VAN INDUSTRIELE EIGENDOM.

Prof. Dr. P. EECKMAN, docent aan de V.U.B. en bedrijfsjurist gaf de (moeilijke) problematiek weer i.v.m. de **internationale licentieovereenkomsten**. De

(5) Raadpleeg bijv. *Eerste toelichting bij de B.T.W.*, uitg. door Belgisch instituut voor voorlichting en Documentatie, p. 31, nr. 37.

(6) Over deze problematiek leze men bijv. VAN DAMME J., *De toepassing van artikel 86 van het E.E.G.-verdrag*, in de bundel Economisch en Financieel recht vandaag, tekst van de bijdragen van de colleges van de postgraduate leergang in de Herfst van 1971 te Gent, uitgeven o.l.v. SCHRANS, G., en GROOTAERT, J., Gakko, Gent 1972, p. 489. Zie ook VAN GERVEN, W., o.c., p. 174.

tekst van de voordracht is interessant omdat naast een selecte bibliografie voorbeelden gegeven worden van de meest gebruikelijke clausules in internationale licentieovereenkomsten.

Vooreerst werden de internationaalprivaatrechtelijke problemen aangepakt. Principieel wordt de *vorm* van de internationale licentieovereenkomst beheerst door de traditionele en facultatieve verwijzingsnorm 'locus regit actum'. Er dient hierbij rekening gehouden te worden met dwingende wetsbepalingen terzake van octrooien, het kartelrecht, deviezenrecht van de landen waarop de overeenkomst betrekking heeft. Wat de *toepasselijke wet op de overeenkomst* betreft, verwijst de spreker naar TROLLER die voorhoudt dat de karakteristieke prestatie als aanknopingspunt zou leiden tot deling van de overeenkomst in zoveel overeenkomsten als er landen zijn waarvoor ze gesloten is. De contractswet dient bepaald te worden i.f.v. het domicilie of de maatschappelijke zetel van de licentiegever. De internationale licentieovereenkomst geeft tot voorwerp *een industrieel recht* dat uitsluitend moet beoordeeld worden op grond van het recht, waaraan het industrieel recht ontleend is. De internationale licentieovereenkomst wijkt af van de beginselen van het I.P.R. doordat de wetgeving inzake industriële eigendom een strikt territoriaal toepassingsgebied heeft en zij, bij uitsluiting van ieder ander recht, toepasselijk is op de op grond daarvan in het leven geroepen rechten. Het kartelrecht laat zijn invloed gelden op de toepasselijke wet op de internationale licentieovereenkomst maar ook op de *arbitrageclausules* die vaak geacht worden in strijd te zijn met de openbare orde (economisch publiek recht) of onder kartelrechtelijk administratief toezicht worden geplaatst.

Verder vestigde de spreker de aandacht op enkele karakteristieke clausules in de internationale licentieovereenkomst die niet door het octrooi gedekt zijn. Deze clausules worden voornamelijk getoetst aan het (Europees) kartelrecht. Tot slot mocht iets vernomen worden over Know-how vanuit rechtsvergelijkend en internationaal perspectief.

Dr. W. ALEXANDER, advocaat te Den Haag wijdde uit over **industriële eigendom in EEG-perspectief**. Na een bezinning over de fundamentele overeenkomsten in de nationale wetten en de unificatie van het industrieel eigendomsrecht in de EEG, werd het merkenrecht getoetst aan art. 85 en 86 van het EEG-Verdrag. Drie arresten van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen waren daarbij richtinggevend : de case Parke Davis (Hof van Justitie van de EEG 28/2/1968, zaak 24/67) de case Sirena (Hof van Justitie van de EEG 18/2/1971, zaak 40/70) en de case Deutsche Grammophon Gesellschaft m.b.h. (Hof van Justitie van de EEG 8/6/1971, zaak 78/70).

ZATERDAG 28 OKTOBER 1972 : PRAKTISCHE VERZEKERINGS-PROBLEMEN VAN DE ONDERNEMING

De verzekering van het bedrijfsrisico (*consequential loss*) werd uiteengezet door Prof. Dr. S. FREDERICQ, gewoon hoogleraar aan de R.U.G., assessor bij de Raad van State en advocaat. De verzekering dient mee te evolueren met de nieuwe frequente behoeften. Aldus moet men zich kunnen verzekeren tegen bijv. productieaansprakelijkheid (7) en tegen het verlies dat een onderneming lijdt tengevolge van het stilliggen van de productie wegens bijv. brand, machinebreuk, computerdefect, staking bij de leveranciers enz. Deze verzekering van het bedrijfsrisico noemt men *consequential loss*. Het verlies, waartegen de onderneming wenst gedekt te zijn, bestaat dus hierin dat de ondernemer tenminste de normale voorzienbare winst moet derven. Men kan dus niet zeggen bij de uitkering van een bepaald bedrag door de verzekeringsmaatschappij, dat de ondernemer zich onrechtmatig verrijkte : hij heeft immers een schadepost die bestaat in het *lucrum cessans*. Om deze redenen wordt de geldigheid van dergelijke verzekeringen dan ook niet meer betwist. Dit voornamelijk omdat de uitkeringen door de verzekeringsmaatschappijen niet meer forfaitair zijn maar gebaseerd zijn op het zakencijfer. In ieder geval is dit het *quod plerumque fit*.

Consequential loss roept als verzekering verscheidene moeilijkheden op : welk jaar, welke maanden moet je als vergelijkingspunt nemen om te weten welke normale winst de ondernemer heeft moeten derven ? Stel U de eerste normale verliesjaren voor van een nieuwe onderneming, stel U een seizoenbedrijf voor enz...

Verder is het evident dat de verzekering van het bedrijfsrisico bij machinebreuk, bij computerdefect (wat catastrofale gevolgen kan hebben voor grote ondernemingen die gedesorganiseerd, verward en ontredderd worden...) eigen aspecten vertoont. Stippen we ook aan dat bepaalde bedrijfsrisico's vermoed worden niet deel uit te maken van de gedekte risico's, aldus de waardevermindering van het handelsfonds ten gevolge van het verlies van clientele dat tijdens de periode waarin de ondernemingsactiviteit onderbroken was, bij concurrenten is gegaan.

De *consequential loss* is echter nog in volle evolutie : nieuwe formules worden uitgedacht, nieuwe risico's worden gedekt. Aldus zal men zich kunnen verzekeren tegen schade ten gevolge van afwezigheid van een voorname bediende.

L'assurance-crédit au niveau international was het thema van de voordracht van Prof. Dr. M. FONTAINE, geassocieerd docent aan de U.C.L. De problematiek werd bestudeerd van de verzekering van de schuldvorderingen en investeringen met

(7) Zie bijv. KRUTHOF R., *Aansprakelijkheid van schade veroorzaakt door produkten*, verschenen in de zopas geciteerde bundel, blz. 447.

internationaal karakter, waarbij o.m. de Nationale Delcrederedienst een grote rol vervult. Achtereenvolgens werd behandeld welke risico's gedekt worden, typepolissen de schadeloosstelling en de verbintenissen van de verzekeringsnemer. Aangestipt kan worden dat men zich in bepaalde gevallen kan verzekeren tegen het verlies bij koersverschillen. Ten slotte werd gehandeld over de invloed van de Unie van Bern van 1934, van de O.E.S.O. en de E.E.G. op de verzekering van schuldvorderingen met een internationaal karakter.

VRIJDAG 10 NOVEMBER 1972 DE REGLEMENTERING VAN DE HANDELSPRAKTIJKEN.

De inleiding op deze zeer interessante conferentiedag werd toevertrouwd aan de heer J. DUBRULLE, Publiciteitschef, leraar aan de Koninklijke academie voor Schone Kunsten te Gent en Voorzitter van «Marketing Club Belgium». De spreker schetste de **praktijk der handelspraktijken** vanuit zijn ervaring.

De spreker onderlijnde terecht dat het spijtig was dat bij de tot standkoming van de wet van 14 juli 1971 de betrokken reclame-, advertentie- en publiciteitsagentschappen te weinig geraadpleegd werden. Evenwel beschikt deze tak niet over een representatieve organisatie zodat de overheid niet wist wie te contacteren. De spreker viel ook uit tegen het verbod van reclame op de T.V. Vooreerst is hij overtuigd voorstander van de visuele reclame en vervolgens is het toch zo dat vanuit Frankrijk, Engeland en Nederland reclame op het T.V.-scherm komt. Door het verbod te handhaven ondersteunt de Belgische wetgever de grote internationale kapitaalkrachtige concerns die hun producten ook op de Belgische markt werpen, en dit alles ten nadele van de Belgische ondernemingen.

Mr. L. VAN BUNNEN, lector aan de U.C.L. en advocaat te Brussel, gaf een exposé nopens **l'information commerciale - La publicité**. Deze voordracht heb ik niet kunnen volgen daar ik in een andere sectie vertoefde. In de tekst weerhield het volgende mijn aandacht. Artikel 20 van de wet op de handelspraktijken zal me dunkt zijn invloed laten gelden op de civielrechtelijke bepalingen inzake bedrog. Artikel 20 handelt over het misleiden maar... «l'erreur ne doit pas être confondue avec l'exagération. En effet, si l'exagération est flagrante, elle ne trompe personne. L'on continuera donc d'admettre certaines vantardises énoncées en termes généraux même si d'un point de vue strictement moral, une publicité outrancière appelle des réserves. Terzake van de vergelijkende reclame viel ons de weergegeven stelling op van Mr. L. De Gryse : «En analysant les travaux préparatoires et plus spécialement le libellé de l'article 20,2 on a le sentiment, comme l'a indiqué fort justement Me De Gryse, que la réglementation légale se base sur l'axiome que tout commerçant a le droit d'exiger qu'on ne parle pas de lui, même pour dire la vérité.» Daarop kan als volgt geantwoord worden, aldus Mr. VAN BUNNEN : «Un fait, conforme à la vérité, peut toujours être porté à la connaissance des

tiers sans que ce fiat puisse être considéré par des concurrents comme constituant une concurrence déloyale et illicite.» Hierbij wordt verwezen naar POUILLET, *Traité des marques de fabrique et concurrence déloyale*, Paris 1912, blz. 583.

Mevr. Prof. Dr. Y. SCHOENTJES-MERCHIERS, docent aan de R.U.G. hield een uiteenzetting over **de reglementering van de verkoopmethodes**. Herhaaldelijk werd gebotst op vage bepalingen in de wet zodat voor de rechtspraak een belangrijke taak is weggelegd. Het was een klare uiteenzetting, geïllustreerd met vele voorbeelden. Een spreker wierp de volgende aanmerking op : verkoop met verlies is principieel verboden voor de distributeurs. Indien dus na 1 boekjaar een distributiebedrijf verlies lijdt, moet men dus aannemen dat zij noodzakelijk de wet overtreden heeft. Hierop ontspon zich een discussie die leidde tot het resultaat dat een onderneming verlieslijdend kan zijn zonder te verkopen met verlies.

Prof. Dr. M. GOTZEN, buitengewoon hoogleraar aan de K.U.L. heeft op een klare, heldere en zeer begrijpelijke wijze de problematiek geanalyseerd i. v. m. **eisers en verweerders in de vordering tot staken van onrechtmatige mededinging**. Prof. GOTZEN heeft een uiterst belangrijke rechtzetting gedaan t.o.v. de rechtsleer en de rechtspraak (8) die voorhoudt dat de vereiste van mededinging niet meer zou vereist zijn. Inderdaad, in artikel 54 van de wet op de handelspraktijken komt de term mededinging niet voor, maar daarentegen de term beroepsbelangen. Hiermede was het de bedoeling van de wetgever om op een uitdrukkelijke wijze een eind te stellen aan dit gedeelte van de rechtsleer en rechtspraak die voorhield dat de mededingende handelaars zich op hetzelfde niveau moesten bevinden opdat de vordering ontvankelijk zou zijn. De wetgever van 1971 wil nu dat een handelaar de vordering tot staken kan instellen tegen een mededingende handelaar, *ongeacht op welk niveau* van het economische systeem (groothandel, kleinhandel, winkelier) deze zich bevindt. *Maar de mededingingsvereiste blijft vereist* : dat dit de uitdrukkelijke bedoeling is van de wetgever blijkt uit het opschrift van het derde hoofdstuk, waarvan artikel 54 het enig artikel is, en dat handelt over «het verdraaien van de normale voorwaarden der *mededinging*. Ook uit de voorbereidende werken blijkt dat de mededingingsvereiste blijft gesteld, maar dat men een ruimere definitie en toepassingsgebied wenst, en dat de wetgever in ieder geval, de rechtspraak die vereiste dat de gedingvoerende partijen zich op het zelfde economische niveau bevonden, duidelijk wou afwijzen.

De sancties werden op zeer kritische wijze geanalyseerd door een specialist ter zake, nl. Dr. J. D'HAENENS, substituut van de Procureur-Generaal bij het Hof van Beroep te Gent en assistent aan de R.U.G. (universitaire functie, in de welke weldra enige verandering zal komen, aldus Prof. Dr. E. Wijmeersch). De wetgever heeft het domein van de handelspraktijken, nog meer dan vroeger geordend. Hij heeft het echter oppoortuun geoordeeld im zoveel mogelijk inbreuken te laten sanctioneren door de

(8) Vz. Hrb. Antwerpen, 9 november 1971, R.W. 1971/72, kol. 870.

vordering tot staken. De strafrechtelijke sanctie wordt subsidiair : zij wordt toegepast in geval van kwade trouw en bij overtreding van het bevelschrift van de voorzitter tot staken. Alhoewel de wetgever uitdrukkelijk het domein van de handelspraktijken wou depenaliseren, nl. ontdoen van een strafsanctie zodat de inbreuk niet als een misdrijf wordt beschouwd, houdt de wet toch een verruimde criminalisering in vermits de oneerlijke handelaar rechtstreeks voor de strafrechter gedaagd kan worden in geval van kwade trouw.

Een interessante discussie ontspan zich tussen de h. Substituut van de Procureur-Generaal en D'Haenens en Prof. Dr. M. GOTZEN nopens artikel 61, 2e alinea. Prof. Gotzen ziet in deze wettelijke bepaling een prejudicieel geschil : indien bij gelijktijdige vorderingen tot staken en tot veroordeling o.g.v. artikel 61, 1e al. de strafprocedure geschorst wordt tot de voorzitter uitspraak heeft gedaan of de feiten al dan niet als oneerlijke mededinging kunnen bestempeld worden, dan is dit omdat de voorzitter van de rechtbank van koophandel meer competent is in deze materies en zijn beschikking bindend is voor de strafrechter. Me dunkt dat deze stelling als volgt moet begrepen worden : indien de voorzitter de feiten kwalificeert als oneerlijke mededinging, dan kan de strafrechter niet het tegenovergesteld meer beslissen. Dit betekent niet dat hij automatisch verplicht is de beschuldigde tot een straf te veroordelen : voor het misdrijf is immers vereist dat de daad van oneerlijke mededinging met kwade trouw werd gepleegd. Indien de voorzitter weigert de feiten te kwalificeren als oneerlijke mededinging, dan kan de strafrechter onmogelijk meer op grond van deze feiten een straf uitspreken. Dr. J. D'HAENENS vindt dit een belangwekkende stelling die nader onderzoek verdient.

Uiterst belangwekkend was echter het onderzoek van de substituut-procureur-generaal over de toepassing van de wet op de handelspraktijken in de gerechtelijke arrondissementen van Oost- en West-Vlaanderen. In een jaar, nl. vanaf augustus 1971 tot eind augustus 1972 werden 216 zaken aanhangig gemaakt. Relevant is dat slechts 3 zaken aanhangig gemaakt werden te Gent, daarentegen bijv. 32 te Dendermonde, 58 te Ieper (?), 60 te Kortrijk en 13 te Veurne. Op deze 216 procesverbalen hadden 197 betrekking op de handelsvoorlichting, vnl. op de prijstekening. Twaalf procesverbalen hadden betrekking op de verkoopsvoorwaarden en 7 procesverbalen op artikel 54, alle 7 te Kortrijk en alle 7 zonder gevolg geklasseerd. Het feit dat de meeste procesverbalen betrekking hadden op de prijstekening is te verklaren door het feit dat dit een zeer gemakkelijk vaststelbare inbreuk is : iedereen kan immers bemerken dat bepaalde produkten in een uitstalraam niet geprijskend zijn. Tot slot kan aangestipt worden dat er slechts 3 vonnissen zijn uitgesproken, en 48 minnelijke schikkingen werden overeengekomen. 143 zaken kregen geen gevolg.

Deze armzalige toepassing van de sanctionnering van handelspraktijkenwet ligt niet in het feit dat de handelaars goede staatsburgers zijn, maar vooreerst in de moeilijkheidsgraad van de te vast te stellen inbreuken. De politie en de rijkswacht zijn er

zeer vaak niet toe in staat. Vervolgens kan het parket ook moeilijk optreden opdat ze overbelast zijn en de grootstedelijke parketten (vgl. hierom de cijfers van Gent met Ieper) te kampen hebben met verzwaarde, ernstigere criminaliteit. De substituut-Procureur-generaal verzette zich tegen de uitbreiding van de parketmagistraten, omdat deze, juist als het strafrecht, marginaal moeten blijven. Maar de grote schuldigen lijken de ministeries van Justitie en Economische zaken die nog niet opgetreden zijn. Natuurlijk kan hun optreden een parlementaire vraag uitlokken en van de juridische aangelegenheid een politieke maken. Maar de onenigheid tussen beide voormelde ministeries nopens de vraag wiens ambtenaren naar de rechtbank kunnen gaan (dixit Prof. VAN BUNNEN) mag toch niet de oorzaak zijn van het falen van de wet op de handelspraktijken die de distributie saneert.

ZATERDAG 18 NOVEMBER 1972 : ACTUELE PROBLEMEN VAN KREDIETBELEID.

De **Kredietverlening en kredietreglementering** werd geanalyseerd door Dr. F. PAUWELS, beheerder, directeur-generaal Société de Banque et de Gestion, Luik. De uiteenzetting kwam - in telegramstijl - op het volgende neer.

De kredietcontrole heeft *tot doel het monetaire evenwicht* te verzekeren, d.i. de gelijkheid tussen de vraag naar goederen en het aanbod van goederen. Wij staan nu met het gegeven dat de lonen stijgen. Deze loonstijging werkt niet ipso facto inflatoir voor zover aan de loonstijging een productiviteitsverhoging beantwoordt. De sectoren waar de loonstijging niet beantwoordt aan de productiviteitsverhoging verbreken de prijsstabiliteit, bevorderen de inflatie. De inflatie kan getemperd worden door het geld aan te lokken naar staatsfondsen (open markt politiek van de staat) of door de kooplustigen die niet onmiddellijk over de nodige geldmiddelen beschikken, af te schrikken van leningen en andere vormen van krediet door hoge intresten vast te stellen. De kredietreglementering heeft dus geen vat op de kooplustigen die kapitaalkrachtig zijn.

Het bestaande reglementaire kredietsysteem heeft veel van zijn *doelmatigheid verloren*. Vooreerst is er het feit dat de banken niet meer uitsluitend de kredietverlenende instellingen zijn: aldus hebben bijv. de levensverzekeringsmaatschappijen een belangrijk aandeel in de kredietverlening. Aan deze *branchevervaging* wordt verholpen door *gentlement agreement* tussen de overheid en de kredietinstellingen van alle slag. Verder botst men op de *internationalisatie* van de geldmarkt en van de banken. In het EEG-verdrag zijn er trouwens bepalingen i. v. m. het vrij kapitalenverkeer. Wat een zin heeft het bijv. een strenge kredietbepanking in te voeren, als je zeer gemakkelijk bij Duitse, Luxemburgse e.a. banken kan lenen ?

De **kredietselectie en keuze van de kredietvorm** werd behandeld door de h. F. GILIS, directeur van de administratieve zetel van de IPPA-Bank te Antwerpen.

De banken verlenen slechts krediet indien voldaan is aan de voorwaarden van liquiditeit, veiligheid en opbrengst. De veiligheid van het krediet hangt af van de morele en materiële kredietwaardigheid van de kredietaanvrager, en van bijkomende inlichtingen uit bijv. het Belgisch Staatsblad, vertrouwelijke gegevens van x en y, protesten, faillissementen enz... De materiële kredietwaardigheid blijkt uit balansanalyses en de beoordeling van de financiële structuur van de onderneming, die tot de conclusie moet leiden dat het bedrijfskapitaal groot genoeg is.

De morele kredietwaardigheid steunt op de persoonlijkheid van de kredietaanvrager (natuurlijke persoon) of van de leiders van een onderneming (rechtspersoon). De wil om het gegeven woord na te komen, het plichtsbewustzijn, de eerlijkheid, de bekwaamheden en een onberispelijke moraliteit zijn van zeer groot belang. *Krediet steunt op vertrouwen, heeft men geen vertrouwen in de persoon of de leiders dan zal ook geen krediet verleend worden.*

Vervolgens ontleedde de spreker de kasvoorschotten en vormen van kaskrediet, het promessendisconto, het cedenten- en leveranciersdisconto, en vormen van acceptkrediet, borgstellings- en avalkrediet.

Deze technieken worden klaar en helder ontwikkeld in «De techniek van de kredietonderhandeling» van de hand van R. Brouw, uitgeg. o.m. bij de Standaard Wetenschappelijke uitgeverij, Antwerpen 1968.